

Lovgivningsmagten har nedsat en Forsvarskommission, der har hele dette Spørgsmaal til Undersøgelse og Overvejelse. Først den Dag, da Resultatet af disse Overvejelser foreligger gennem Forslag fra Kommissionen, gennemset og bearbejdet af Ministeriet, først da foreligger Spørgsmaalet om en billigere eller bekosteligere Forsvarsordning end den, vi nu have. Saaledes har jeg forstaaet Situationen. Vi faa antagelig at høre den højtærede Konseilspræsident siden, men jeg har ikke som Medlem af det samme Parti, som det ærede Medlem tilhører, kunnet tie til den Misvisning, som hans Udtalelser kunde medføre.

Formanden: Folketingsmanden for Sorø Amts 1ste Valgkreds (Zahle) har Ordet for en kort Bemærkning.

Zahle: Overfor de Bemærkninger, som fremkom fra den sidste ærede Taler (Anders Nielsen), skal jeg fastholde, at jeg har været i en saadan Situation, at jeg vilde have opfattet det som illoyalt, hvis jeg havde stemt ja til den højtærede nuværende Konseilspræsidents Forslag og senere af finansielle Grunde modarbejdet et Forslag fra den højtærede Konseilspræsident til en ny Ordning, som ikke var mindre bekostelig end den nuværende.

Rørdam: Medens de Talere, som hidtil have haft Ordet, have været Ordførere for forskellige Partier eller Grupper, taler jeg ikke her som Ordfører for noget Parti eller Gruppe, jeg taler kun paa egne Vegne. Jeg hører til dem, der paa et givet Tidspunkt kun kunde være med til at yde et betinget Tillidsvotum til den højtærede Konseilspræsident, og jeg ønsker at forklare, hvorfor det er saaledes. Jeg tror, at det i det hele taget er heldigt, at denne Sag, hvad der nu er sket, drøftes for aabne Døre, saaledes at hele Vælgerbefolkningen kan faa et klart Overblik over, hvad det er, der er sket. Jeg tror, det vilde være heldigt for Fremtiden, hvis dansk Politik i det hele taget foregik mere her i Salen og mindre indenfor de forskellige Partigrupper. Jeg tror, at Vælgerne vilde faa en ganske anderledes klar Forstaaelse af mange Ting, naar det blev Tilfældet.

Da Venstrereformpartiet i sin Tid blev dannet, blev det dannet af forskellige Grupper, som dels tidligere havde staaet sammen, dels bekriget hinanden. Da de forskellige Grupper sluttede sig sammen i

et stort Parti, opgav de enkelte Medlemmer ikke deres Særmeninger om mange forskellige Spørgsmaal, men de fandt det hensigtsmæssigt og nyttigt i den givne Situation at arbejde sammen i et stort Parti.

Da det første Venstreministerium blev dannet, blev det dannet med skyldigt Hensyn til disse forskellige Grupper. Der var i Ministeriet to Repræsentanter for hver af de forskellige Grupper, som vare indenfor Reformpartiet; endvidere var der jo som bekendt Konseilspræsident Deuntzer i Spidsen for Ministeriet og de to militære Fagministre. Der blev straks allerede den Gang set med nogen Mistillid paa den daværende Krigsminister, men det, at Venstres gamle Fører gik i Borgen for ham, gjorde jo sikkert, at denne Mistillid faldt bort. Der ymtes om, at denne Minister var en Tilhænger af en bestemt Forsvarsordning, en Forsvarsordning, som var i Modstrid med Flertallet af Venstres Anskuelser i dette Punkt. Ikke desto mindre gik det jo nogenlunde godt til at begynde med, og det kunde sikkert være gaaet ganske anderledes godt, hvis Krigsminister Madsen, selv om han var Tilhænger af en bestemt Ordning af vort Forsvar, vilde have administreret sit Budget saaledes, som f. Eks. Marineministeren administrerede sit Budget. Det var jo ikke Tilfældet. Jeg skal ikke komme ind paa en vidtløftig Drøftelse af, hvad der var Aarsag til Krigsministers Madsens Fald, jeg skal kun konstatere det, som alle vide, der have fulgt med i Politik, at Finansudvalget og hele Regeringen vare egentlig enige om, at det kunde ikke hjælpe at blive ved at beholde Krigsminister Madsen som Krigsminister, men at det Tidspunkt var inde, da han maatte gaa. Hvis nu denne Krise var forløben saaledes, at vi havde faaet en ny Krigsminister, eller at vi maaske havde faaet en fælles Forsvarsminister, vilde neppe nogen have fundet, at der var noget underligt eller mærkeligt i det, men det vilde sikkert have vakt idel Tilfredshed. Det skete imidlertid ikke; der skete det, at der blev fordret, at Marineministeren skulde gaa af samtidig. Jeg skal ikke undersøge, hvad der var Anledning til denne Fordring, og ikke udtale mig herom. Det er jo meget vanskeligt for Folk udenfor Regeringen at udtale en bestemt Mening om Aarsagen til denne Fordring, men jeg kan kun sige, at denne Fordring sikkert forekom adskillige indenfor Venstrereformpartiet mærkelig. Den forekom dem mærkelig, fordi de, der